

EUROKONWERSATORIA

1. konwersatorium
koordynatorka: Joanna Różycka-Thiriet

24 lutego 2021 r.
j.rozycka@schuman.pl

Pierwsze spotkanie w nowym semestrze było okazją, żeby przypomnieć genezę integracji europejskiej po II wojnie światowej – Europejską Wspólnotę Węgla i Stali, której początków należy szukać w deklaracji francuskiego ministra spraw zagranicznych Roberta Schumana z 9 maja 1950 roku (opracowanej przez technokratę Jeana Monneta, który odbudowywał Francję z wojennych zniszczeń), a następnie w traktacie podpisanym w 1951 roku; o Europejskiej Wspólnocie Gospodarczej i Europejskiej Wspólnocie Energii Atomowej, które powstały na mocy traktatów rzymskich z 1957. Studenci zapoznali się z materiałami archiwalnymi – filmami, fragmentami artykułów, które opisywały atmosferę, jaka panowała w Europie w latach 50-tych XX wieku (silna pozycja USA w Europie, zagrożenie, jakie stwarzał Związek Radziecki, kryzys sueski...) i w momencie podpisywania traktatów o EWG i Euratomie w Rzymie w 1957 roku.

W trakcie zajęć podkreślono, że najważniejsze instytucje Unii Europejskiej, takie jak Parlament, Komisja, Rada, Trybunał istniały już w pierwszym z traktatów (traktacie o EWWiS z 1951), choć pod nieco innymi nazwami (odpowiednio Zgromadzenie Parlamentarne, Wysoka Władza, Rada Ministrów i Trybunał Sprawiedliwości). Znajdujemy je także w obu traktatach z 1957 roku (Zgromadzenie, Rada, Komisja, Trybunał Sprawiedliwości).

Prowadząca zwróciła uwagę, że Euratom istnieje do dziś jako osobna organizacja, a ostatnio był jedną ze stron umowy o współpracy i handlu ze Zjednoczonym Królestwem.

Prowadząca odwołała się także do pierwotnych zapisów traktatów o trzech Wspólnotach. Studenci dowiedzieli się, że celem EWWiS było przyczynianie się do rozwoju gospodarczego, rozwijania miejsc pracy i podnoszenia poziomu życia w państwach członkowskich poprzez wprowadzenie wspólnego rynku węgla i stali. A celem Euratomu było przyczynianie się do tworzenia i szybkiego rozwoju przemysłu atomowego, podnoszenia poziomu życia w państwach członkowskich i rozwój handlu z innymi krajami.

Natomiast traktat o EWG zakładał zasadniczo utworzenie wspólnego rynku - swobodny przepływ towarów, osób, usług i kapitałów, unię celną, prowadzenie wspólnej polityki rolnej, wspólną politykę transportową, reguły dotyczące konkurencji, powstanie wspólnej polityki handlowej, prowadzenie polityki społecznej (utworzenie istniejącego do dziś Europejskiego Funduszu Społecznego), powstanie Europejskiego Banku Inwestycyjnego.

Te obszary współpracy zostały później poszerzone o kolejne np. politykę na rzecz ochrony środowiska, klimatyczną, Na zajęciach podkreślono, że obecnie Unia aktywnie działa w takich obszarach jak prawa konsumenta czy prawa pracownicze.

Następnie studenci pracowali w grupach - rozmawiali o tym, które działania Unii są dla nich najważniejsze, co jest jej największym atutem, oraz o tym, co w integracji europejskiej budzi ich wątpliwości, co ich denerwuje. Wśród pozytywów wymieniono unijne fundusze, swobodę przemieszczania, strefę Schengen, działania w zakresie edukacji (Erasmus), uznawanie dokumentów związanych z wykształceniem, uznawania punktów na uczelniach, prawa socjalne, Kartę Praw Podstawowych.

Natomiast wśród ułomności Unii wymieniono jest nieefektywność, bezradność unijnych instytucji (wobec sytuacji na Węgrzech, w Polsce, wobec łamania praw); zbyt ogólne normy, nie uwzględniające specyfiki krajów; eurocentryczność Unii – narzucanie swojego modelu innym regionom świata; nieskuteczność unijnych regulacji; cele klimatyczne – nieskuteczne, niesprawiedliwe, stawiające przed państwami nierealistyczne wymogi, eksportowanie zanieczyszczeń z Unii w inne części świata w imię realizowania polityk klimatycznej.